

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ÁRPAD-UCCA 12. SZÁM.
Telefonszám: 277.

Felelős szerkesztő:
Dr. KNÉZY LEHEL.

EGY SZAM
12
FILLER.

Kiadó:
Dr. BAJAI ERNŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8 pengő.

A Népszövetség receptje.

A külföldi szakértők tanulmányai alapján elkészült a népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése, amelynek lényegesebb tartalmát most tették közzé. A jelentés semmiféle meglepetést nem okozott, mert mindazt, amit az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről felhoz, az ország már korábban megismerte Károlyi Gyula miniszterelnök, valamint Teleszky János és a 33-as bizottságban egyéb kormányférfiak részéről elhangzott nyilatkozataiból. Nem újság az, hogy a világválság hatása alatt és különösen a terményárak zuhanása miatt az állambevételek lényegesen csökkentek és hogy ez az állambáztartás komoly deficittjére vezetett. Hiszen a Károlyi-kormány már születése pillanatában az egyensúly helyreállítását tűzte ki legfőbb programjává messzemenő takarékoság segítségével. De ugyancsak pénzügyi politikájának megdönthetetlen alaptételül tűzte ki a kormány a valuta védelmét, amelyet most a népszövetségi bizottság jelentése tanácsol Magyarországnak. És ugyancsak megelőzte a Népszövetség szakértői véleményét a kormány akkor is, amikor Németországgal egyidejűleg elrendelte a devizakorlátozást, mint a pengő védelmének mellözhetetlen eszközét.

De ami egyéb tanács, vagy ajánlás foglaltatik a népszövetségi bizottság jelentésében, az is teljesen kongruens minden pontban a Károlyi-kormány hirdett pénzügyi és gazdaságpolitikájával.

A 33-as bizottság tárgyalásai során a kormány részéről ismételtelen bejelentették, hogy a gabonaárak, alátámasztásának politikájával, a bolettával és az intervencióval szakítani fogunk, amint ezt most utóbb a bizottsági jelentés ajánlja. Ugyancsak megelőzte a kormány a bizottság véleményezését a kereskedelmi szerződések dolgában, amikor az export nagyarányú fejlesztését tűzte ki sürgős feladatául és viszont a felesleges import lényeges csökkentését idézte elő az importdevizák kiutalásának egyedül a szükséges nyersanyagokra való megszorításával.

Ha ekként végigszántunk a népszövetségi bizottság jelentésének pénzügyi és gazdaságpolitikai tartalmán, meg kell állapítani, hogy a

külföldi szakértők mindenben csatlakoztak a Károlyi-kormány által kitűzött gazdaságpolitikai célokhoz és ezek eszközeihez.

A magyar kormánynak a bizottsághoz intézett levele szerint a magyar költségvetés kiadásait a folyó költségvetési évben 850 millió pengőre csökkentjük, ezzel szemben a népszövetségi bizottság csak 800 millió pengőt véleményez. De ezt a különbözetet is kormányunk áthidalni iparkodik további takarékosági intézkedésekkel. Az azonban máris bizonyos, hogy a tisztviselői fizetések további leszállításáról szó sem lehet, mert egy ilyen további csökkentés speciális és gazdasági hátrányait a kormány felelőssége tudatában nem vállalhatná. Ellenben bármennyire sajnálatos is, valószínűleg reá fog kerülni a sor a nyugdíjak további leszállítására, amely azért elkerülhetetlen, mert a nyugdíjszükséglet rajtunk kívül fekvő okokból óriási nagyra szökkent fel és a személyzeti kiadásoknak természetellenes és aránytalan nagy részét teszik. A nem jövedelmező állami üzemek lukratívabb módon való kezelése akár értékesítés, akár bérbeadás után a népszövetségi bizottság véleménye szerint is előnyös volna az állambáztartás szempontjából.

Szóba kerülhetnek itt az állam-

vasuti gépgyárak, az állami kőszénbányászat és esetleg még egy-két nem produktív üzem. Ellenben az állam legjövendelmezőbb üzletágainak elidegenítése, amelyről a legkülönfélébb kombinációk és híresztelések látnak napvilágot, nincs és nem is lehet tervbe véve. Ott még nem tartunk, hogy az állam kénytelen legyen legnagyobb értékeitől megválni és ezzel az állami vagyont devalválni. A jól jövedelmező állami üzemektől az állambáztartás nem fogja önmagát megfosztani.

Az ellenzéki sajtó a népszövetség bizottsági jelentését az előző kormány elleni vádiratnak szeretné beállítani. Erre maga a jelentés objektíve semmiféle támpontot sem nyújt. Sőt ellenkezőleg: maga a jelentés kiemeli, hogy a jelenlegi súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetet az általános gazdasági világválság idézte elő. Abból pedig, hogy a Bethlen-kormány megengedte a magángazdaságnak, hogy a külföldön rövidelejratu hitelekkel tulságosan eladósodjék, mindenki emelhet vádat a Bethlen-kormány ellen, csak az a pártpolitikai ellenzék nem, amely folyton arra nógatta a kormányt, hogy miért nem vesz igénybe több kínálkozó külföldi hitelt. A bizottsági jelentés éppenséggel nem vádirat gróf Bethlen István ellen, hanem ellenkezőleg, az ő igazolása.

Ausztria nem kapott pénzt Párisban.

Óriási feltűnést keltett néhány nap előtt az európai sajtóban az a hír, hogy az Osztrák Nemzeti Bank 60 millió Schilling deviza kölcsönt kapott a Francia Nemzeti Banktól.

Hétlőn este dr. Weidenhoffer az új osztrák pénzügyminiszter sajtófogadást rendezett s amikor kérdést intéztek hozzá azon feltételekre vonatkozólag, melyek mellett a 80 millió franc deviza kölcsönt kaphat a bécsi Nemzeti Bank, őszintén bevallotta, hogy kötelező ígéret van — de deviza még nincs.

A franciák annyi mindenféle kauzáléval akarják magukat biztosítani, hogy a megfelelő jogi formát még nem eszelték ki. A Francia Bank ugyanis csak a Nemzetközi Fizetések Bankján keresztül, ez meg az egyik bazeli bank útján akarja a deviza kölcsönt folyósítani s a közbeiktatott felekkel a tárgyalások még folynak.

Az újságírókkal folytatott beszélgetések során Ausztria pénzügyi-

nisztere kívánatosnak jelezte, hogy Ausztria-Csehország-Magyarország-Jugoszlávia intenzív árucseretárgalmat szervezzenek a devizák beszerzésénél fennforgó nehézségek kiküszöbölésére.

A mesterséges pénzsziuke rá fogja kényszeríteni az államokat, hogy a forgalomból a pénzt lehetőleg kizárják s ha egyszer ennek kényelmes, racionalis módját kitalálják — nem fognak visszatérni a veszélyesebb pénzforgalomra.

— **Nem kell deviza — pótolja az árucseré.** Ausztria és Magyarország között igen előrehaladott tárgyalások folynak oly irányban, hogy a külkereskedelmi kölcsönös árucseré formájában bonyolódjon le a két állam között. Tudomást szerzett a tárgyalásokról Jugoszlávia. Az ottani exportőrök szintén hajlandók a csereforgalomra s jugoszláv részről is megkezdtek a kérdés megoldásának előkészítését.

Az angol választások eredménye:

konzervatív	462
liberális	64
munkáspárt	49
MacDonald-csoport	13

MacDonald abszolút többséghez segítette a konzervatív pártot.

Az angol választások óriási meglepetéseket hoztak. Mac Donald kormánya olyan többséget kapott, amire még nem volt példa az angol parlamentaris életben. MacDonald a munkáspártból való kiválaszával abszolút többséget szerzett — a konzervatív párt részére. Az ellenzéki munkáspárt ebben a helyzetben példanélküli visszaesést szenvedett. A helyzetet legjobban jellemzi G. B. Shaw nyilatkozata, aki kijelentette, hogy ez már tulajdonképpen pánik volt és nem választás.

A konzervatív párt az 1929-ben kapott 8.6 millió szavazattal szemben most

11'6 millió szavazatot

szerezett. A munkáspárti szavazatok száma a legutóbbi választások során 8'3 millió volt. Ez a szám most 6'6 millióra esett vissza. Mindenesetre érdekes, hogy a kormányblokkra leadott szavazatokra 66 százalék esett, az ellenzékre 34 százalék, ami kirívóan nagy aránytalanságot mutat a mandátumok elosztásánál, mert azokból 91 százalék jutott a kormányt támogató pártoknak és csak 9 százalék az ellenzéknek.

Eladnak bennünket.

Árulják a komlói bányát.

Az állami takarékosági akcióval kapcsolatosan szóba kerültek az állami üzemek is; különösen a népszövetség pénzügyi bizottsága sürgette az üzemek értékesítését vagy bérbeadását.

Mint a Magyar Közgazdaság című hetilapból olvassuk, az értékesítésre kijelölt objektumok között szerepel a komlói szénbánya is, melynek termése évi egy millió mm. szén s azonkívül, mint a lap írja:

„a bányával kapcsolatos egy villamos üzem, melynek kiterjedt fogyasztói hálózata van és amely hatalmas értéket reprezentál”.

Nyilvánvaló, hogy a mi vilány világításunkról van szó.

A lap szerint külföldiek érdeklődnek a bánya iránt.

Nem tudjuk mennyiben felel meg a valóságnak a hír, de tiltakozni szeretnénk az eladás ellen. A külföldiek úgy látszik remélik, hogy olcsón megszerezhetik a jó vállalatokat; a népszövetség pénzügyi vizsgálata úgy látszik arra volt jó, hogy a külföldi tőkét tájékoztassa, melyek a jó állami üzemek.

Timeo Danaos — et dona ferentes!

Érdekes pécsi terv a munkanélküliség leküzdésére.

Pécsett október 24-iki keleti kiáltvány jelent meg a polgármester, Virág Ferenc püspök és még számos helyi notabilitás aláírásával, melyben a polgárságot az aláírók felhívják, hogy adakozzanak össze 350.000 pengőt, melyből a város 150 egy szoba konyhás lakást épít. A házakra bekebelezik az egész 350.000 pengőt s azonfölül a város is jót áll érte. 13 év alatt kapják vissza az adakozók aranypengőben a kölcsönnek tekintett összeget.

Évi 4 százalékos kamatot is megterít a város az összeg után. A törlesztés kisorsolás útján történik. A kölcsön adott összegekről az adakozók — mint hitelezők — jelzálogilag biztosított s névre szóló részkötvényeket kapnak.

Az elgondolás sok szociális célt szolgál egyszerre. Olcsó és jó lakást adnak a szegényebb osztályoknak, olcsó törlesztéssel. Az iparosok, munkások pedig 150 háznál annyi munkalehetőséget találnak, hogy a téli inszégakció jelentékeny részét elintézzék tekinthető Pécsett.

Az aláírók olyan súlyos nevek, hogy az akció sikere biztosítottnak tekinthető.

A Ház legközelebbi ülésének napirendje.

A Ház november 4-i ülésén, a kormány négy jelentést terjeszt elő. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök összefoglaló jelentést nyújt be Népszövetség pénzügyi bizottságának, a 33-as bizottságnak és a 6-os albizottságnak jelentéséről. Ezenkívül a Ház elé kerül természetesen a népszövetségi jelentés, valamint a 33-as bizottságnak holnap kezdődő vitáját a népszövetségi jelentésről Walkó Lajos külügyminiszter nagyobb beszéddel nyitja meg.

Üsszeroncsolt emberi test a mélykut—bácsalmási országuton.

Büntény vagy baleset?

Mélykut községhez közel, a bácsalmási országuton a napokban borzalmasan üsszeroncsolt testtel, eszméletlenül állapotban találtak rá Kollár Pál 38 éves mélykuti napszámra.

A csendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy Kollár Pál a vasutnál dolgozott s előző este többet magával Pfeifer nevű vasuti örnél italozott. Az örházból egyedül távozott el úgy 10 óra tájban s az uton érthette a szerencsétlenség. Gyanu merült fel arra is, hogy valaki a mulatozók közül utána ment, fejbevágta s az uttesten hagyta, ahol valami jármű, valószínűleg teherautó, keresztülágazott rajta.

Kollár rövid időre visszanyerte eszméletét, de balesetére vonatkozólag nem tudott semmit se előadni, mert ittas volt.

Az orvos megállapította, hogy Kollár jobboldali oldalbordái mind eltörték, jobb karja, kulcsontja és hátgerince egy-egy helyen törést szenvedett s fején három helyen lehorzsolódott a fejbőr. Útés nyoma egyébként nincs a testen, csak zúzódások látszanak. Életveszélyes állapotban beszállították a bajai kórházba. Felépüléséhez alig van remény.

A csendőrség erélyesen nyomoz a titokzatos szerencsétlenség hátterének földerítésén, mert az is lehet, hogy büntény történt.

„A kapitalista világrend válsága” és irodalma.

Gróf Károlyi Imre szenzációs könyve: „A kapitalista világrend válsága” valóságos irodalmat keltett életre. Se szeri, se száma a kisebb nagyobb cikkeknek, melyek gróf Károlyi Imre könyvével s az ott felvetett eszmékkel foglalkoznak.

A nagy gazdasági válság — melyről egyébként még nem bizonyos, hogy a kapitalista világrend válsága is — különös aktualitást adott gróf Károlyi Imre könyvének.

Gróf Károlyi Imre megállapítja könyvében, hogy a mai termelési rend „annyi igazságtalanságot, annyi intézményes embertelenséget foglal magában, amelyet a köz és magánjótékonyosság csak szörványosan, öletszerűen és a szükséghez képest meg nem felelő mértékben képes ellensúlyozni és enyhíteni.”

Valószínűnek tartja gróf Károlyi Imre, hogy a mai kapitalista világrend nem utolsó fejlődési formája az emberiségnek, de ma még azokat az erőket, melyek a kapitalista világrend során előre vitték az emberiséget: az egyéni kezdeményezést, jólét és vagyonszerzés ingerét stb. nem lehet kikapcsolni az emberiség életéből.

Mindezek olyan gondolatok, melyek méltóan keltettek közfelfűntést és jogosan hívták ki tudósaink, íróink, politikusaink érdeklődését.

A Guttenberg könyvkiadó vállalat kiadásában most „Válasz” jelent meg gróf Károlyi Imre könyvére.

A válaszokat **Czettler Jenő** egyetemi tanár, a képviselőház alelnöke; **Éber Antal** országgy. képviselő, a Magyar-Olasz bank vezérigazgatója, Friedrich István országgy. képviselő, volt miniszterelnök, éles tollú újságíró; Györki Imre dr. országgy. képviselő és Monus Illés író, utóbbiak szocialisták — írták.

Mindegyik válaszíró a saját egyéni, világnézeti, politikai, tudományos szempontjából foglalkozik gróf Ká-

rolyi Imre könyvével s az abban felvetett problémákkal.

Dr. Czettler Jenő a keresztény világnézet exponense, megjegyzései ebből a szemszögből származnak. Helyesli gróf Károlyi Imre kiindulási pontját; szükséges a mai kapitalista gazdasági és társadalmi rend reformja, de ennek hirdetésében néhai Prohászka Ottokár, Gieszvein Sándor stb. megelőzték, sőt a Rerum Novarum című pápai enciklika is tulajdonképpen előfutárja gróf Károlyi Imre könyvének.

Tudományos, de könnyen érthető modorban fejt ki a maga álláspontját a felvetett kérdésekkel szemben. Szükségének látja az egészséges tőke (arany) eloszlás biztosítását.

Elfogadja tételnek, hogy ma a termelés öncélúsága helyébe — a **fogyasztás** lép mint a gazdasági rend sarkpontja; minnek szükségképi folyamánya a termelés tervszerűsége, racionalizálása — a mai anarchia helyett.

Hovatovább oda kell jutnunk, hogy a termelésnek ne a vagyongyűjtés legyen a főcélja, hanem az emberiség ellátása.

A jövő reformjának tehát a fokozott karitást, a magántulajdonnak a termelő ember érdekében való korlátozást kell tartalmazni akként, hogy a gazdasági szabadság fenntartásával mindenkinek tisztességes megélhetés jusson.

Éber Antal a Magyar-Olasz Bank vezérigazgatója nem fogadja el, hogy a mai gazdasági válság a kapitalizmus válsága volna. A bajt inkább abban látja, hogy a háboru alatt és a háboru után erőszakosan beavatkoztak a kapitalista termelési rendbe — az úgynevezett intervencionalizmus elvét érvényesítették — s ez okozza a mai zavarokat.

Nem is hiszi, hogy más rendszer ma átvehetné a termelést; a szovjetrendszer is csak azért tudott bol-

dogulni, mert a kapitalista államok hitellel, gépekkel segítségére siettek.

Gróf Károlyival szemben a holtkezi javak és hitbizományok fenntartása mellett tör lándzsát.

Friedrich István vezércikkeinek megszokott tónusában emeli ki gróf Károlyi Imre könyvének azon passzusait, melyeket Friedrich az uralkodó rendszer alkonzolidációjának terhére írhat. Neki különben az fáj leginkább, hogy magyar testvéreinek százezrei munka és kenyér nélkül tengődnek.

Dr Györki Imre és Monus Illés szocialista szemszögből foglalkoznak a fölvetett problémákkal.

A termelés megnövekedése, a technika fejlődése, a fogyasztás csökkenése, a jövedelemeloszlás rendezetlensége, az igények kielégítésének megoldatlansága olyan problémák, amelyekre a szocialisták már sokszor rámutattak. Elismerik gróf Károlyi Imre könyvének eredetiségét, bátorságát s örülnek azon, hogy olyan oldalról mutatnak rá a problémák égető voltára, amelyre elfogultságot vagy demagógiát ráfogni nem lehet. A szocialista írók egyébként rámutatnak azokra az intézkedésekre, amelyek a magántulajdon sérthetlenségének elvét megtörték, például a Pénzügyi Központ bevezetése más bankok ügyébe; az igazgatók fizetésének korlátozása a szerződések ellenére. Mindezek az intézkedések nagyon szocialista izüek.

S ha már ezen a téren a kezdő lépést megtették, akkor valóban közérdek, hogy a tényleges fogyasztás legyen a termelés irányítója s a közhatalom beavatkozzék a termelés rendjének irányításába.

Rövid a terünk, hogy a könyvet részletesebben ismertessük, de aki a mai gazdasági problémákat s az azok megoldására szolgáló vezérgondolatokat — a különféle rendszerek szempontjából meg akarja ismerni — az olvassa el a gróf Károlyi Imre könyvére adott: „Választ”.

Felelősség a bélyegekért.

Nagy terhet vesz le a minisztérium az ügyvédség válláról. Az eddigi szabályok szerint az ügyvéd köteles volt a beadványokat bélyegekkel ellátni, akár kapott rá felétől előleget, akár nem.

Nagyon súlyos kötelezettség volt ez az ügyvédekre, mert a vidéki gyakorlatban az előlegek kérése nem igen volt szokásos s így a sajátjából kellett előlegezni.

Valószínűnek tartjuk azonban, hogy nemcsak az ügyvédek iránti jóakarattal vezette a kincstárt, hanem az a fiskális szempont is, hogy a felek maguk biztosabbak az elmaradt illetékekre, mint az ügyvéd egymaga sok fél helyett.

November elsejére ígérték az új rendelet megjelenését s ugyanabban fogják szabályozni az illeték lerovásának módját.

Standard vagy Telefongyári hálózati EUROPAVEVŐ Lázárnál. rádió hangszóróval, részletre naponta 24 fillér

Panaszok a menetrend, a posta és a banán ellen a bácsalmási kereskedők értekezletén.

A Bácsalmási Kereskedők Egyesülete kedden este tartotta meg a Fránits-vendéglő helyiségeiben az október elejére hirdetett s akkor bizonytalan időre elhalasztott értekezletét.

Az értekezletet Koller Oszkár főszolgabíró nyitotta meg, mint a Bácsalmási Kereskedők Egyesületének díszelnöke. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd kérte Nádor Jenő OMKE titkárát előadásának megtartására.

Rövid üdvözlő beszéd után Nádor Jenő több mint egy órai alapos és tartalmas előadásban vázolta a mai gazdasági élet képét. Végül felszólította az egyesület tagjait, hogy terjesszék elő esetleges panaszukat és kéréseiket.

Az értékes előadás befejezése után a Bácsalmási Kereskedő Ifjak Egyesületének nevében Frankfurter Imre üdvözölte az OMKE titkárát s az értekezlet elnökét s utána részletesen kidolgozott ismertetés-

ben tárta föl a kereskedők sérelmeit és kérte érdekeiknek védelmét.

A továbbiak során a mostani menetrend ellen hangzott el az első konkrét panasz. A hozzászólók ismertették az új menetrend változás következtében előidézett helyzetet s rámutattak arra is, hogy ez teljesen elidegeníti az utazóközönséget a vonattól.

Ugyancsak panasz érte a postajáratok megváltoztatását is.

Végül egy hozzászólás kapcsán a magyar gyümölcs védelmét kérték az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülettől. A különösen hangzó, de több felől megerősített panasz szerint a Banánbehozatali társaság azt a kedvezményt élvezti, hogy alkalmazásával minden igazolt kiszállítás után bizonyos mennyiségű banánt hozhat be. Ezzel a keletiből gyümölcstermelők panasza szerint úgy él vissza a társaság, hogy 3, 4, 5 filléres áron a legócskább almát veszi és szállítja ki, csak azért, hogy a kivittelt vagontelekben igazolhassa és így a kedvezményt élvezhesse. Természetes, hogy ez a különös eljárás nagyon sokat árt a magyar gyümölcs hírének és a komoly termelőket is súlyosan érinti, mert ezzel még jobban megnehezítik az igazán jó magyar alma értékesítését.

Mit kaptak a bevándorló svábok.

Hóman—Szekfü legújabb Magyar Története szerint Bácskába 1784—89 között 3500 sváb család jött, ami az államnak 1.750.000 forintjába került. Ekkor a következő járandóságokat kapták a települők: ingyen házhely, ingyen telek, egy tehén, ágy, szalmazsák, szőnyeg, 6 zsák, fejsze, kapa, vasvilla, rokka, 4 ló, vagy ehelyett 22 forint. Kapott ezenkívül az új telepítésű falu templomot, teljesen felszerelve, s a pap egy egész telket, a tanító és jegyző fél-fél telket, s a község is mint testület egy egész telket.

HIREK.

— **A főispán Budapesten.** Dr Perczel Béla főispán Budapestre utazott hivatalos ügyek intézése érdekében.

— **Nevelőszülők figyelmébe!** Értesítjük a nevelő szülőket, hogy a nevelt gyermekek téli ruházati és lábbeli cikkei nov. 2-án (hétfőn) a szegényházban lesz kiosztva. A kiosztás egész nap folyik, a ruhásműveket mindenki vegye át.

— **Segédtanítói kinevezés.** Az ujonnan szervezett csávolyi r. k. elemi népiskola V. tanítói állására, a kultuszminiszter Dornbach Péter okl. tanítót nevezte ki segédtanítói minőségben.

— **Marschall Ferenc és Lukács Béla képviselők a földteherrendező bizottság új tagjai.** A miniszterelnök Ivády Béla földművelésügyi minisztert és Prónay György báró nyugalmazott államtitkárát a földteherrendező országos bizottsági tagsági tisztségük alól saját kérelmükre felmentette. Helyükbe Marschall Ferenc dr és Lukács Béla képviselőket nevezte ki az eladósodott mezőgazdasági ingatlanok terhein könnyítő bizottság tagjaivá.

— **Goschy Ferenc dr. bácsalmási járási főorvos kitüntetése.** Goschy Ferenc dr. főorvost a háboru alatt önfeláldozó, lelkiismeretes munkásságáért és az ellenséggel szemben tanúsított bátor magatartásáért a Ferenc József rend lovagkeresztjével való kitüntetésre ajánlotta fölülttes hatósága. Ennek a kitüntetési javaslatnak letárgyaltása az összeomlás miatt csak a hadseregparancsnokságig jutott el. A kormányzó az elintézetlenül maradt kitüntetési javaslat alapján elrendelte, hogy Goschy Ferenc dr főorvosnak tudtára adják dicső elismerését s megengedte azt is, hogy elismeréssel egyidejűleg adományozott magyar bronzéremmel szalagján a Ferenc József rend lovagkeresztjének a hadidíszítményes kisebbített alakját is viselhesse a kitüntetett főorvos.

— **Szeged kölcsönből fizeti november elsején tisztviselőit.** Szeged városa 150.000 pengőt vesz fel kölcsön a Szeged-Csongrádi Takarékpénztártól, hogy tisztviselőit kifizethesse.

— **Kilenc millióval csökkent a levélforgalom az idén.** A statisztikai hivatal kimutatása szerint az idén 7,719.525 közönséges levéllel adtak fel kevesebbet, mint tavaly; az ajánlott levelek száma pedig 1,207.051-el csökkent.

— **Na tétovázzon,** hanem azonnal vegyen egy doboz 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapácot 2 P-ért vagy 70 fillérért. Hálás lesz érte! Kapható mindenütt. Ha valahol nem kapná, úgy rendelje meg a pénz előzetes beküldése mellett a főraktárból „Baross-illatszertár Győr, Baross-ut 7. sz. Telefon 867.”

— **Nagy sikkasztás a holland miniszteriumban.** A hollandi pénzügyminiszteriumnak azon osztályán, ahol az állami tisztviselők nyugdíját intézték, nagyarányú sikkasztásokat fedeztek fel. Négy bűnöst letartóztattak. Az egyik agyonlőtte magát. A kár körülbelül 2 millió holland forint.

— **A vidéken olcsóbb a benzin és motorkó mint Pesten.** Két kartelen kívüli eladója akadt a vidéken a benzinnel és motorkónak. A verseny eredménye 7 fillér olcsóbbodás a benzinnel és 10 filléres olcsóbbodás motorkónál.

— **Találtak egy darab női ernyőt.** Felhívjuk a jogos tulajdonosát, hogy kellő igazolás után a rendőrkapitányság 31. számú szobájában a hivatalos órák alatt átveheti.

— **Nyersparadicsom exportunk fejlődése.** A vastagabb héjú szálítóképesebb paradicsomból az idén 110 vagon árut vittek ki külföldre. A jó termés folytán konzervgyáraink is sok paradicsomot dolgoztak fel, mely konzerv alakjában is keresett cikk a külföldön. Remélhető, hogy az idén a paradicsomkonzerv kivitele is megkétszereződik.

Laptulajdonos:
Dr. BAJAI ERNŐ.

Nagy ismeretséggel bíró
HELYI ÜGYNÖKÖKET
fixre és jutalékra felvesz
szénnagykereskedés.
Cím a kiadóban.

CORSO.

November hó 1-én, vasárnap
fél 4, 6 és fél 9 órakor

Két gyönyörű film 1 műsorban.
A magyar dicsőség multja a leghangulatosabb magyar film

Magyar rapszódia

Mult idők képe 10 felvonásban.

Irta: SZÉKELY JÁNOS.
Rendezte: HANS SCHWARC.

Főszerepben:
Willy Frits és Dita Parlo.

Kísérő filmje: Minden idők legszebb magyar filmje

A kétarcu ember

Kitünő detektív film 8 felv.

Főszerepben:
Marcella Albin, Alfons Frylad,
Angello Ferarri, Hanny Weisz.

HIRADÓ.

Tekintettel a Mindszentek ünnepére kivételesen 2 előadást tartunk 6 és fél 9 ó. kezdettel.

URÁNIA.

Oktober 30-án pénteken.
Oktober 31-én szombaton
Oktober 1-én vasárnap.

Budapesttel
egyidőben

3 napig mutatjuk be a szezon
legszebb, legnagyobb filmjét

Erzsébet királyné

monumentális hangos
film 2 részben, 12 felv.

I. rész: **Fejedelmi nász** 6 f.

II. rész: **Mayerlingi tragédia**
6 felvonásban.

Főszerepben:

**LIL DAGOVER, PAUL OTTÓ,
EKKHARDT ARENDT, CHAR-
LOTTA ANDER.**

Felvételek színhelye Bécs,
Budapest és Genf.

Kísérő filmek:

Burleszkek és hiradó.

Rendes helyárák!

ELADÓ HÁZ

szabad kézből a Vár-
megyeház mellett
Várady érsek-ut 5. sz.

**Jól jövedelmező
vállalat**

a belvárosban, üzlethelyiséggel, ol-
csó bérért, bármikorra, családnak
szép és biztos megélhetés, betegség
miatt átadó, vagy eladó.

Cím a kiadóban.

Valódi

róztaburgonya

minden mennyiségben
kapható

Schmidt Adolfnál

Budapesti-ut 12. szám.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönsé-
get, hogy üzletemet újonnan át-
alakítottam, ahol ezután is ked-
vező áron igyekszem igentisz-
telt vendégeimet kiszolgálni.

Egy kifogástalan ebéd (négy
tál étel) üzletemben elfogyasztva
1'20 pengő, 1 pengő.

Étlap szerint választható házonki-
vüli ebéd és vacsora menü mennyiség
szerint a legolcsóbb árban.

Kérdezze meg ismerősét, hogy kosztom-
mal meg van-e elégedve.

Havi előfizetők % kedvezményben
részesülnek.

Szíves támogatásukat kérve vagyok
teljes tisztelettel

GOLDBERGER SÁNDOR.

ÉTKEZDE

Baja, Prohászka-utca 3.

Hirdessen a
FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN.

**Fűzők, haskötők,
melltartók, harisnyatartók,**

mérték után és készen

legolcsóbban

kedvező fizetési feltételekkel.

Tisztítást, javítást, alakítást, elvállal.

Éliásné Jakab Eszti fűzőkészítőnél.
(Uránia mozi mellett.)

„KALOR”

a kályhák királya

olcsón beszerezhetők

UTRY - nál.

Erzsébet királyné-utca 38.

Telefon: 280.

LAKÁS

november 1-re beköltözhető, 3 par-
kettázott szoba, fürdőszoba és ösz-
szes mellékhelyiségekkel olcsón

KIADÓ

Budapesti ut 76. szám. Értekezni
lehet Hegedűsnél Sugovica-parti
fatelepen.

Ha

olcsón

és jól akar

ÜLTÜZNI

készítessse

ruháit

M Á T É

ÜRI SZABÓNÁL

Baja, Erzsébet kir.-né-u. 6.

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
okt. 25-től nov. 1-ig.

Dr. GEIRINGER JÁNOS
LOVASSY ÜDÜN
gyógyszertára.

2 éves kemény tűzifa (öl)

2 éves lágy tűzifa (öl)

I^a kemény aprított fa

I^a porosz diókokszt

darabos és kocka szobafűtési szenet,
a legolcsóbb napi árban raktárról szállít

GRUNHUT és TÁRSA

TELEFON 160.

TELEFON 111.

Sajáttermésű

elsőrendű boraimat

literenként házi kimérésben
olcsón árusítom.

Rizling 50 fillér

Kadarka 50 fillér

Siller 40 fillér

Mészáros Lázár-utca 17. sz.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU

Sodrony
ágybetétek

legtökéletesebbek és
legolcsóbbak

UTRY PÁL FIAI-nál.

Erzsébet királyné-utca 38.

Telefon: 280.

**SCHÖN és BAJAI SZÉNNAGY-
KERESKEDŐK BAJA.**

Külföldi szenet és kokszt legjobban pótolnak
a Pécsi Köszénbányák termékei.

PÉCSI TOJÁSSZÉN,

PÉCSI DUNABRIKETT,

PÉCSI DIÓSZÉN.

Cserépkályhákban, vaskályhákban, koksztűzeléses kály-
hákban, rostélycserével, esetleg csekély átalakítással
használhatók. Fűtőpróbával a vevők rendelkezésére állunk

Bakanek és Goldberger
könyvnyomdája

BAJA, Árpád-utca 12. szám.

VÁLLALUNK

mindennemű nyomdai
munkát pontos, izléses
kivitelben, előnyös áron.

**A „Független Magyarország” részére
előfizetéseket és hirdetéseket
felveszünk.**

Nyomatott Bakanek és Goldberger könyvnyomdájában Baja.